

NACRT

**UGOVOR O KONCESIJI
ZA AERODROME CRNE GORE**

između

**1. KONCEDENTA – Vlade Crne Gore, koju predstavlja Ministarstvo
saobraćaja i pomorstva**

i

2. KONCESIONARA -

Koncedent i Koncesionar zajednički Ugovorne strane, a pojedinačno
Ugovorna strana

Zaključen _____ godine, u Podgorici

Napomena: Nacrt ugovora o koncesiji je predmet daljih izmjena i dopuna

Preambula

S OBZIROM DA Ustav Države Crne Gore („Službeni list Crne Gore“, broj 1/07 i 38/13), član 58, definiše da su dobra u opštoj upotrebi u državnoj svojini;

S OBZIROM DA Zakon o državnoj imovini („Službeni list Crne Gore“, broj 21/09 i 40/11), član 10, definiše da su aerodromi dobra u opštoj upotrebi;

S OBZIROM DA Zakon o koncesijama („Službeni list Crne Gore“, broj 08/09), član 6, definiše da predmet koncesije može biti izgradnja, održavanje i korišćenje ili rekonstrukcija, modernizacija, održavanje i korišćenje ili korišćenje objekata vazdušnog saobraćaja i aerodroma;

S OBZIROM DA Zakon o koncesijama („Službeni list Crne Gore“, broj 08/09), član 9, definiše da odluku o davanju koncesije na predmetu koncesije na kojem svojinska prava i ovlašćenja vrši Crne Gora donosi Vlada Crne Gore, odnosno Skupština;

S OBZIROM DA Zakon o državnoj imovini („Službeni list Crne Gore“, broj 21/09 i 40/11), član 29, definiše da nepokretnim i pokretnim stvarima i drugim dobrima u državnoj imovini u vrijednosti do 150 miliona eura, na kojima svojinska ovlašćenja vrši Crna Gora, raspolaže Vlada;

S OBZIROM DA je Ministarstvo saobraćaja i pomorstva u ime Vlade Crne Gore objavilo Javni oglas za dodjelu koncesije za aerodrome Crne Gore dana.....

S OBZIROM DA je Koncesionar na predmetnom Javnom oglasu dostavio ponudu broj XX od XX.... 2019. godine

S OBZIROM DA je Vlada Crne Gore donijela Odluku o dodjeli koncesije za aerodrome Crne Gore (Sl. List Crne Gore“ br.....)

S OBZIROM DA Zakon o koncesijama („Službeni list Crne Gore“, broj 08/09), član 43, definiše da se Ugovor o koncesiji zaključuje u roku od 15 dana od dana donošenja Odluke, odnosno u roku utvrđenom u odluci o davanju koncesije, u skladu sa tenderskom dokumentacijom, dostavljenom ponudom i odlukom o davanju koncesije,

SADA SE STOGA zaključuje kao što slijedi:

I. DEFINICIJE I TUMAČENJE

U tumačenju ovog Ugovora, osim u slučaju kada kontekst zahtijeva drugačije, biće primjenjivana sljedeća pravila:

- riječi u jednini će podrazumijevati i njihovu množinu, a riječi u množini će podrazumijevati i njihovu jedninu;
- riječi bilo kog roda će podrazumijevati i drugi rod;
- pozivanje na bilo koji zakon i drugi propis, statut, obavještenje ili odluku će obuhvatati i sve njihove izmjene;
- upućivanje na bilo koji ugovor, instrument, sporazum ili neki drugi dokument će obuhvatati sve njihove amandmane, dopune, izmjene ili druge promjene;
- smatraće se da svako pominjanje organa uprave podrazumijeva i svakog sljedbenika tog organa ili bilo koji organ ili tijelo koje je preuzeo funkcije ili odgovornosti ili i funkcije i odgovornosti takvog organa uprave;
- naslovi članova ovog ugovora unijeti su isključivo radi lakšeg pozivanja i neće ni na koji način uticati na tumačenje ugovora i
- sva obavještenja, saglasnosti i potvrde biće u pismenom obliku.

Pojedini izrazi i pojmovi upotrijebljeni u ovom ugovoru imaju sljedeće značenje:

DEFINICIJE

„Aerodromi Crne Gore“	označava akcionarsko društvo Aerodromi Crne Gore (na crnogorskom jeziku „akcionarsko društvo za uslužne djelatnosti u vazdušnom saobraćaju „Aerodromi Crne Gore“ Podgorica“), sa registarskim brojem: 40009414, poreski identifikacioni broj: 02305623.
„Aerodromi“	označava aerodrome i sve povezane objekte koji se nalaze na Aerodromskim lokacijama i koji su trenutno poznati kao Aerodrom Podgorica i Aerodrom Tivat, i koji se sastoje od

zemljišta, zgrada i objekata na Aerodromskim lokacijama.

„Godišnja koncesiona naknada“ označava ukupnu Koncesionu naknadu koju plaća Koncesionar za jednu Godinu koncesije.

„Otkrića“ označava sve fosile, predmete od vrijednosti ili antikvitete i objekte ili druge ostatke ili svari od posebnog geološkog, istorijskog ili arheološkog interesa, ili koji imaju umjetničku, istorijsku ili novčanu vrijednost u skladu sa Primjenjivim zakonom, i koji su otkriveni na Aerodromskim lokacijama ili u toku Projekta.

„Ugovor o koncesiji“ označava ovaj ugovor (uključujući Priloge).

„Imovina data pod koncesiju“ označava u relevantnom momentu, Pokretnu imovinu i Nepokretnu imovinu na Aerodromskim lokacijama.

„Dan otpočinjanja“ dan koji nastupa nakon dana potpisivanja ovog Ugovora, kada Koncesionar ispuni sve neophodne preduslove potrebne da bi prenos poslovanja aerodroma (finansijsko zatvaranje, dozvole, prenos zaposlenih) bio okončan.

„Period trajanja koncesije“ označava period koji počinje na Dana otpočinjanja, osim ako bude prijevremeno prekinut po ovom Ugovoru o koncesiji, koji ističe na tridesetu (30.) godišnjicu.

„Godina koncesije“ označava svaki od narednih perioda u okviru Perioda trajanja koncesije:

- period od Dana otpočinjanja do 31. decembra [•] [ažurirati ako se Dan otpočinjanja odigra nakon ovog datuma] (koji će biti prva „Godina koncesije“);
- period od dvanaest mjeseci koji počinje 1. januara [•] [ažurirati ako se Dan otpočinjanja odigra nakon ovog datuma], i svaki naredni

period od dvanaest mjeseci koji počinje na dan nakon kraja jedne Godine koncesije;

- period koji počinje na dan nakon posljednjeg dana posljednje Godine koncesije koja prethodi kraju Perioda trajanja koncesije i koji se završava na datum kraja Perioda trajanja koncesije.

II. PRAVA I OBAVEZE UGOVORNIH STRANA

Koncesionar se obavezuje da:

- Osnuje privredno društvo u skladu sa Propisima Crne Gore radi sprovođenja Projekta najkasnije šezdeset (60) dana nakon Dana zaključenja.
- Preuzme zasposlene u AD za uslužne djelatnosti u vazdušnom saobraćaju „Aerodromi Crne Gore“ u skladu sa Kolektivnim ugovorom

Koncesionar nema pravo da svoja prava, obaveze i odgovornosti iz ovog ugovora prenese na drugo lice bez saglasnosti Koncedenta.

U slučaju da Koncesionar svoja prava i obaveze iz koncesije prenese na drugo lice bez znanja i bez saglasnosti Koncedenta, raskida se ovaj ugovor.

Koncedent se obavezuje da nijednom pravnom ili fizičkom licu neće ustupiti ili dozvoliti izvođenje bilo kojih poslova ili ostvarivanje bilo kojih drugih prava, koja se odnose na predmet koncesije po ovom ugovoru, niti bilo koje poslove ili prava koja bi uticala na umanjenje prava Koncesionara, kao ni svojim aktivnostima, odlukama ili na bilo koji drugi način spriječiti ili ograničiti mogućnost ostvarivanja prava Koncesionara, te da će obezbjeđivati zaštitu tih prava za sve vrijeme trajanja ugovora.

III. PREDMET KONCESIJE

Predmet koncesije je izgradnja, rekonstrukcija, modernizacija, održavanje i korišćenje Aerodroma.

Koncesiona djelatnost će se vršiti na lokaciji Međunarodnog aerodroma Podgorica i Međunarodnog aerodroma Tivat.

Korišćenje podrazumijeva obavljanje djelatnosti od javnog interesa kroz korišćenje dobara od opštег interesa koja su u državnoj svojini, a koje uključuje plaćanje koncesione naknade od strane Koncesionara Vladi.

Izgradnja i rekonstrukcija podrazumijeva izradu tehničke dokumentacije i svih neophodnih dokumenata za izdavanje građevinske dozvole, izvođenje radova na izgradnji i rekonstrukciji objekata i infrastrukture sve do izdavanja potvrda o završetku i odobrenja za rad.

Modernizacija podrazumijeva pripremu neophodne tehničke dokumenacije i izvođenje radova na postojećim objektima suprastrukture i infrastrukture, kojima se: vrši promjena organizacije prostora u objektu, vrši zamjena uređaja, postrojenja, opreme i instalacija, a kojima se ne utiče na stabilnost i sigurnost objekta, ne mijenjaju konstruktivni elementi, ne mijenja spoljni izgled i ne utiče na bezbjednost susjednih objekata, saobraćaja, zaštite od požara i životne sredine.

Koncesija podrazumijeva prenos na Koncesionara prava na potpuno obavljanje cjelokupnih aktivnosti aerodromskih usluga u pogledu Aerodroma, za vrijeme trajanja koncesije.

IV. USLOVI I NAČIN KORIŠĆENJA PREDMETA KONCESIJE

Koncesionar će koristiti predmet koncesije pod uslovima i na način određen ovim Ugovorom i dostavljenom ponudom broj _____ koja čini sastavni dio Ugovora.

V. VRIJEME KORIŠĆENJA PREDMETA KONCESIJE

Koncesija po ovom ugovoru traje 30 (trideset) godina.

VI. VISINA, ROKOVI, USLOVI I NAČIN PLAĆANJA KONCESIONE NAKNADE

Koncedent će Koncesionaru plaćati koncesionu naknadu i to: jednokratnu koncesionu naknadu i godišnju koncesionu naknadu, kako slijedi:

- Jednokratnu koncesionu naknadu u iznosu od _____ € (slovima: _____) najkasnije dan prije zaključenja

ugovora u skladu sa dostavljenom ponudom Koncesionara broj _____ od _____ i ista se ima smatrati uslovom za zaključenje Ugovora o koncesiji:

- Godišnju koncesionu naknadu koja će se plaćati svakog aprila za prethodnu fiskalnu godinu godinu u iznosu od _____% bruto prihoda Koncesionara za svaku fiskalnu godinu u skladu sa dostavljenom ponudom Koncesionara broj _____ od _____.

U roku od sto dvadeset (120) Dana nakon što Koncesionar zaključi svaku fiskalnu godinu, Koncesionar će:

- 1) dostaviti Koncedentu godišnje finansijske izvještaje Koncesionara za fiskalnu godinu koja se upravo završila, koji su revidirani od strane nezavisnog revizora, licenciranog za obavljanje djelatnosti u Crnoj Gori („**Revidirani godišnji finansijski izvještaj**“); i
- 2) dostaviti Koncedentu Godišnji obračun koncesione naknade potpisana od strane nezavisnog revizora iz tačke 1.

Koncedent će, preko nadležnog Ministarstva, u roku od 10 dana op dana dobijanja dokumentacije izvršiti kontrolu ispravnosti dostavljenog Godišnjeg obračuna koncesione naknade i u slučaju saglasnosti dostaviti Koncesionaru pisana saglasnost.

Koncedent se obavezuje da u roku od 5 dana od dobijanja saglasnosti, a najkasnije do kraja aprila svake godine uplati koncesionu naknadu u skladu sa Godišnjim obračunom koncesione naknade.

U slučaju da nadležni organ Koncedenta nije saglasan sa obračunom Godišnje koncesione naknade, angažovaće nezavisnog revizora, čiji izvještaj se ima smatrati konačnim.

Revidovani obračun godišnje koncesione naknade Koncedent će dostaviti Koncesionaru koji će u roku od 5 dana od dobijanja izvještaja u obavezi da plati godišnju koncesionu naknadu.

VII. POČETAK OBAVLJANJA KONCESIONE DJELATNOSTI

Za početak obavljanja koncesione djelatnosti smatraće se prvi radni dan nakon stupanja na snagu ovog Ugovora u skladu sa članom -----

VIII. NAČIN I ROKOVI OBEZBJEĐIVANJA SREDSTAVA ZA FINANSIRANJE KONCESIONE DJELATNOSTI (FINANSIJSKI PLAN) I DINAMIKA ULAGANJA

Koncesionar se obavezuje da, investira minimum _____ miliona € u roku od 3 godine od dana otpočinjanja, odnosno _____ miliona €, tokom trajanja koncesije u skladu sa dostavljenim finansijskim planom i dinamikom ulaganja iz ponude Koncesionara.

Koncesionar se obavezuje da prve tri godine od dana potpisivanja ugovora izvede sljedeće radove:

Na Međunarodnom aerodromu Podgorica:

- proširenje/izgradnja putničkog terminala za 12.500 m² i proširenje dijela pristanišne platforme (obezbjediti ukupno 8 pozicija);
- izgradnja remena poletno sletne staze;
- proširenje postojećeg parking prostora (dupliranje postojećeg kapaciteta).
- .....(dodati u skladu sa ponudom Koncesionara)

Na Međunarodnom aerodromu Tivat:

- izgradnja vodnog terminala (Tivat SkyPier) za javni prevoz putnika morskim putem, uključujući i pristupne saobraćajnice;
- izgradnja Marine Air Terminala (MAT) u neposrednoj blizini vodnog terminala za prijem putnika koji za dolazak na aerodrom koriste prevoz morskim putem;
- reparacija postojeće poletno-sletne staze;
- produženje postojeće poletno-sletne staze (izmještanje mesta slijetanja za prilaz iz pravca RWY14);
- izmještanje postojećeg puta za Ostrvo cvijeća i njegova izgradnja na novoj, planom predviđenoj lokaciji u zahvatu DSL, u rangu gradske saobraćajnice sa zaštitnim ekranima prema poletno-sletnoj stazi.
- .....(dodati u skladu sa ponudom Koncesionara)

Koncesionar se obavezuje da u okviru druge faze realizacije investicionog programa (u trajanju od 2 godine, odnosno četvrta i peta godina investicionog programa) izvede sljedeće radove:

Na Međunarodnom aerodromu Podgorica:

- dodatno proširenje dijela pristanišne platforme (obezbjediti ukupno min 11 pozicija);
- proširenje platforme za generalnu aviaciju;
- proširenje i izgradnja remena rulnih staza u skladu sa važećom planskom dokumentacijom.
- .....(dodati u skladu sa ponudom Koncesionara)

Na Međunarodnom aerodromu Tivat:

- izgradnja nove rulne staze;
- proširenje postojeće pristanišne platforme u skladu sa važećom planskom dokumentacijom.
- .....(dodati u skladu sa ponudom Koncesionara)

Koncesionar se obavezuje da u okviru treće faze realizacije investicionog programa (u trajanju od šeste do tridesete godine investicionog programa) izvede sljedeće radove:

..... (dodati u skladu sa ponudom Koncesionara)

Finansijski plan i dinamika ulaganja iz ponude Koncesionara broj: _____ od 2019. godine čine sastasni dio Ugovora.

IX. STANDARDI PROIZVODA I USLUGA, TRANSFER TEHNOLOGIJE

Koncesionar se obavezuje da:

- a. Unaprijedi i razvije direktni saobraćaj na Aerodromima;
- b. Proširi kapacitete aerodroma Podgorica i Tivat, u okviru granica koncesionog područja;
- c. Poštuje crnogorske i ICAO standarde iz oblasti civilnog

vazduhoplovstva, kao i odluke, rješenja, zaključke, preporuke i naloge Vlade, ministarstava, Agencije za civilno vazduhoplovstvo, nacionalnih odbora iz oblasti civilnog vazduhoplovstva i bezbjedonosnih službi, a koje se odnose na sigurnost i bezbjednost vazdušnog saobraćaja, kao i da otkloni sve neusaglašenosti identifikovane tokom procesa izdavanja sertifikata, na Aerodromima, na najbolji mogući način

- d. Da poštuje odredbe međunarodnih ugovora koje je potpisala Crna Gora, posebno obaveze preuzete članstvom u NATO;
- e. Da poštuje odredbe već potpisanih ugovora između Ministarstva odbrane i Aerodroma Crne Gore;
- f. Da obezbijedi pravo na besplatno korištenje poletno-sletne staze i manevarskih površina na aerodromu Podgorica i aerodromu Tivat za crnogorske vojne vazduhoplove članicama sporazuma "Partnerstvo za mir" (PIP);
- g. Da obezbijedi poštovanje specifičnosti vojnog letenja datih u instrukciji za korišćenje vojnog dijela aerodroma za operativno letenje i budućem Pravilniku za operativno letenje državnih vazduhoplova;
- h. Da obezbijedi nesmetani pristup manevarskim površinama i poletno-sletnoj stazi aerodroma Podgorica za crnogorske vojne vazduhoplove, NATO vazduhoplove i vojne vezduhoplove članica sporazuma "Partnerstvo za mir" u slučaju postavljanja fizičkog razgraničenja (prepreka) između civilnog I vojnog dijela aerodroma u cilju definisanja sterilne zone Aerodroma Podgorica;
- i. Da ostavi mogućnost sertifikacije vojnog aerodroma prilikom definisanja sterilne zone Aerodroma Podgorica.
- j. Sprovede projekat u skladu sa pozitivnim propisima Crne Gore i potpisanim međunarodnim sporazumima, ugovorima i konvencijama u oblasti zaštite životne sredine.
- k. Da posluje na energetski efikasan način kako bi se maksimizovala isplativost poslovanja.
- l. Da dobije i zadrži sertifikaciju Agencije za Civilno vazduhoplovstvo , odnosno da investira u izgradnju i održavanje infrastrukture koja će zatim biti predmet evaluacije Agencije za civilno vazduhoplovstvo.

- m. da poštuje svu neophodnu proceduru kako bi Crna Gora zadržala projekat "Jedna bezbjednosna kontrola" (One Stop Security).
- n. da trenutno zaposlenima (u vrijeme potpisivanja ovog Ugovora) u Aerodromima Crne Gore AD ponudi ugovor o radu pod uslovima koji su definisani u Kolektivnom ugovoru akcionarskog društva za uslužne djelatnosti u vazdušnom saobraćaju „Aerodromi Crne Gore“.

Koncesionar stiče pravo na potpuno obavljanje cijelokupnih aktivnosti aerodromskih usluga u pogledu Aerodroma, za vrijeme trajanja koncesije, i to:

- a) obezbeđivanje prostora na platformi za parkiranje vazduhoplova;
- b) postupanje sa parkiranim vazduhoplovima (uključujući snabdijevanje gorivom, obrok tokom leta, servisiranje vazduhoplova i druge usluge koje utvrdi operater vazduhoplova);
- c) pristup vazduhoplova i opremi hangaru (zavisno od raspoloživosti) i olakšavanje pružanja usluga održavanja, popravke i remonta vazduhoplova;
- d) postupanje sa teretom u svim fazama dok je na zemlji, uključujući prenos tereta na i sa vazduhoplovu i parkirnih / pristupnih kolovoza za površinski prevoz (kamioni, automobili itd.) u vezi sa tim;
- e) postupanje sa (uključujući kontra- diverzionu kontrolu) putnicima i njihovim prtljagom u svim fazama na zemlji, uključujući transfer putnika i njihovog prtljaga (uključujući putnike u transferu i tranzitu) do, od i između vazduhoplova i pružanje usluga obavještavanja putnika; obezbeđivanje bezbjednosti aerodroma u skladu sa Nacionalnim programom bezbjednosti civilnog vazduhoplovstva i procjenom rizika utvrđenom za taj aerodrom od strane nadležnog državnog organa;
- f) obezbeđivanje prostora za parking za putnike, posjetioce, zaposlene na aerodromu kao i druge osobe koje posjećuju aerodrom;
- g) ponudu hrane i pića za putnike, građane i zaposlene na aerodromima i za druga lica koja posjećuju aerodrome;
- h) ponudu robe široke potrošnje (bez obzira da li je plaćena carina ili, u mjeri u kojoj je to dopušteno primjenjivim zakonima, bez carine) i osnovnih usluga (uključujući mjenjačnicu, turističke informacije, zemaljski prevoz, hotelske rezervacije) putnicima i osoblju na aerodromu i drugim osobama koje posjećuju aerodrom;

- i) pružanje usluga snabdjevanja gorivom, koje je potrebno za upravljanje aerodromom i obezbjeđivanje goriva (i povezanih usluga sa servisnim stanicama) za vozila koja pristupaju prostorijama;
- j) obezbjeđivanje, funkcionisanje i održavanje vizuelnih pamagala i aerodromske opreme i instalacija, kao što su prilazna svjetla i svjetla na pisti, rulnoj stazi, oznake za pravac, oznake na pisti i rulnoj stazi, osvjetljenje platforme, bezbjednosna svjetla i druga svjetla postavljena na aerodromu koja su u vezi sa slijetanjem, uzljetanjem i kretanjem vazduhoplova preko, oko ili na aerodromskim lokacijama kao i u cilju opšte bezbjednosti i sigurnosti;
- k) pristup i obezbjeđenje prostora za kretanje putnika i osoblja radi povezivanja sa zemaljskim prevozom u okviru aerodroma;
- l) iznajmljivanje zemljišta i imovine i generalno upravljanje lokacijom aerodroma;
- m) održavanje kolovoznog zastora i ostalih površina i ostalih površina oko poletne slijetne staze i rulnih staza, poboljšanje i proširenje, kada i gdje je potrebno, aerodroma i njegovih sistema (uključujući elektro energetski sistem i pripadajuću opremu, sistem rezervnog napajanja, informacioni sistem, kancelarije, osoblje, opremu, sigurnosnu ogradi i sl.)
- n) obezbjeđivanje i pružanje pomoći putnicima sa invaliditetom i putnicima smanjene pokretljivosti prilikom dolaska, tranzita i odlaska;
- o) obezbjeđivanje standardnih savremenih tehnoloških unaprijeđenja u vezi sa efikasnim radom aerodroma, koje uključuje upravljanje zaštitom životne sredine i uticajem buke od vazduhoplova;
- p) obezbjeđivanje objekata i usluga koje se obično pružaju na aerodromima, prije dana stupanja na snagu ugovora, kao i objekata i drugih sporednih usluga koje se razumno mogu očekivati pri funkcionisanju jednog međunarodnog aerodroma, kao što je usluga uklanjanje snijega i leda, ili odleđivanje.
- q) obezbjeđivanje i upravljanje komunalnim uslugama;
- r) obezbjeđivanje prostora za koncedenta, avio prevoznike i državne organe; i
- s) omogućavanje putnicima da pristupe drugim, vezanim, formama saobraćaja, to jeste, putevima i/ili vodnom transportu u blizini Aerodroma Tivat.

X. SREDSTVA I IMOVINA KOJU NA KORIŠĆENJE DAJE KONCEDENT

Koncedent daje na korišćenje zemljište, objekte sa opremom i infrastrukturu u granicama koncesionog područja na lokaciji Međunarodnog aerodroma Podgorica i Međunarodnog aerodroma Tivat, i to:

- 1) na lokaciji Međunarodnog aerodroma Podgorica u granicama koncesionog područja koje se poklapaju sa granicama katastarskih parcela br: 541/6 i 541/12 KO Golubovci. Površina koncesionog područja na lokaciji Međunarodnog aerodroma Podgorica iznosi 251,57 ha.
- 2) Ukupno područje predviđeno za vršenje koncesione djelatnosti na Međunarodnom aerodromu Tivat obuhvata površinu od 157,86 kopnenog dijela i 8,83ha akvatorijuma. Koncesiono područje je određeno na osnovu faza realizacije i precizno je definisano koordinatama....XXX
(u finalnom Ugovoru unijeti podatke iz Koncesionog akta)

XI. VISINA I NAČIN OBEZBJEĐENJA GARANCIJA ZA IZVRŠAVANJE KONCESIONOG UGOVORA

Koncessionar se ovim obavezuje i prihvata na dan zaključenja ugovora i tokom cijelog perioda Trajanja koncesije, dostavlja validnu Garanciju za ispunjenje posla kao i Garanciju za godišnje koncesione naknade, u skladu sa predviđenom dinamikom realizacije investicija, kao nezavisno i bezuslovno obezbjeđenje za realizaciju investicionog programa.

Garancija za dobro izvršenje mora biti bezuslovna i neopoziva, naplativa na prvi poziv Koncedenta, izdata od strane banke prihvatljive za Koncedenta.

Koncessionar se obavezuje da prvu Garanciju za ispunjenje posla dostavi Koncedentu na Dan zaključenja ugovora u iznosu od ..... % planiranog investicionog programa za prvu godinu ugovora.

Koncessionar se obavezuje da svaku narednu Garanciju za ispunjenje posla, zaključno sa posljednjom godinom Trajanja koncesije, dostavi Koncedentu najkasnije na dan koji pada 30 (trideset) dana prije nego što istekne važnost prethodno izdate Garancije za ispunjenje posla. Svaka Garancija za ispunjenje posla dostavljena nakon prve Garancije za ispunjenje posla važiće najmanje do i uključujući prvi Radni dan nakon isteka perioda od 6 mjeseci po završetku Investicione godine.

Garancija za ispunjenje posla iznosiće _____ % planirane investicije.

Garancija za godišnju koncesionu naknadu mora biti bezuslovna i neopoziva, naplativa na prvi poziv Koncedenta, izdata od strane banke prihvatljive za Koncedenta.

Odredbe ovog ugovora koje se odnose na garanciju za dobro izvršenje posla važe i za garanciju za godišnju koncesionu naknadu.

XII. KONCESIONO DRUŠTVO

- 1) Koncesionar je dužan da u skladu sa zakonom u roku od 60 dana od potpisivanja ovog Ugovora, osnuje i registruje privredno društvo sa sjedištem u Crnoj Gori, koje će obavljati Koncesionu djelatnost i koje će biti u 100% vlasništvu Koncesionara.
- 2) Nakon osnivanja Koncesionog društva iz stava 1 ovog člana i njegove registracije, sva prava i obaveze Koncesionara iz ovog Ugovora predstavljaće istovremeno prava i obaveze Koncesionog društva.
- 3) Bez obzira na stav 3 ovog člana Koncesionar i Koncesiono društvo ostaju neograničeno solidarno odgovorni Koncedentu za ispunjenje svih ugovornih obaveza
- 4) Koncesionar ne može na bilo koji način raspolagati (prodaja, prenos ili uspostavljanje tereta) udjelima u Koncesionom društvu, niti smije na bilo koji način efektivno prenijeti pravo upravljanja nad Koncesionim društvom, bez prethodne saglasnosti Koncedenta

XIII. POSTUPANJE KONCESIONARA SA PREDMETIMA NAĐENIM U TOKU KORIŠĆENJA PREDMETA KONCESIJE, A KOJI PREDSTAVLJAJU ISTORIJSKU, KULTURNU ILI PRIRODNU VRIJEDNOST

Koncesionar prima na znanje da sva eventualna Otkrića jesu i ostaju imovina Koncedenta.

U slučaju pronalaženja takvih Otkrića nakon Dana otpočinjanja, Koncesionar će:

- bez odlaganja obavijestiti Koncedenta i dati Koncedentu, relevantnim Državnim organima i njihovim zastupnicima pristup kako bi izvršili inspekciju i uklonili predmete ako su u pitanju pokretne stvari;
- preduzeti one korake koje odgovarajući Državni organ eventualno zatraži, a koji mogu da uključe prekid i obustavljanje izvršenja bilo kojih radnji koje mogu ometati iskopavanje Otkrića ili na bilo koji način uticati na Otkrića; i
- preduzeti sve potrebne korake u cilju očuvanja Otkrića u istom položaju i stanju u kojima su nađena.

XIV. USLOVI ZA IZMJENU ILI RASKID UGOVORA U SLUČAJU PROMIJENJENIH OKOLNOSTI I VIŠE SILE, OPIS DOGAĐAJA KOJI SE SMATRAJU PROMIJENJENIM OKOLNOSTIMA I VIŠOM SILOM

Ugovorne strane se oslobođaju odgovornosti ako je povreda ili neispunjene ugovorene obaveze u smislu ispunjenja ponuđenog investicionog programa nastala uslijed više sile. Pod višom silom se podrazumijeva događaj nastao po zaključenju ovog ugovora koji se nije mogao predvidjeti i čije se posljedice nijesu mogle izbjegći ili otkloniti. Ovi događaji su ograničeni na mobilizaciju, rat, zemljotres, požar, epidemiju i poplavu.

Ugovorna strana, koja se poziva na višu силу, obavezna je da preduzme razumne mjere, odnosno radnje, da pretrpljenu štetu i gubitke svede na minimum i da drugu ugovornu stranu obavijesti pismenim putem o dejstvu više sile, najkasnije u roku od sedam dana od dana saznanja o uticaju više sile. Obavještenje sadrži detaljan opis događaja prouzrokovanih višom silom, kao i mjere i radnje koje ugovorna strana preduzima, radi maksimalnog smanjenja posljedica tog djelovanja.

U slučaju više sile, ugovorne strane se privremeno oslobođaju ugovornih obaveza u smislu ispunjenja investicionog programa, za vrijeme dok viša sila traje odnosno dok se posljedice više sile ne otklone, dok obaveze po osnovu obavljanja koncesione djelatnosti ostaju na snazi.

XV. USLOVI ZA PRESTANAK UGOVORA O KONCESIJI, SANKCIJE I NAKNADE ZA NEISPUNJAVANJE OBAVEZA UGOVORNIH STRANA

Svi dolje navedeni slučajevi biće smatrani kršenjem Ugovora od strane Koncesionara (“**Kršenje od strane koncesionara**”):

- (a) propust Koncesionara (ili Koncesionog društva) da izvrši bilo koje dospjelo plaćanje prema Koncedentu po osnovu Ugovora u roku od deset (10) Radnih dana po dospijeću obaveze.
- (b) pokretanje postupka stečaja ili likvidacije nad Koncesionarom ili Koncesionim društvom;
- (c) propust Koncesionara ili Koncesionog društva da ispunji obaveze iz člana IX ovog Ugovora;
- (d) propust Koncesionara ili Koncesionog društva da, prilikom vršenja Koncesionih prava, otkloni ugrožavanje životne sredine, zdravlja ljudi, ili područja i objekata zaštićenih Propisima Crne Gore, nezavisno od toga da li se to u vrijeme dodjele Koncesionih prava moglo predvidjeti
- (e) propust Koncesionara ili Koncesionog društva da realizuje investicije u skladu sa dinamičkim planom iz tačke ----- ovog ugovora

XVI. USLOVI OBAVLJANJA KONCESIONE DJELATNOSTI, KRITERIJUMI I METODI ZA ODREĐIVANJE CIJENA, ODNOSNO TARIFA PROIZVODA I USLUGA ZA KRAJNJE KORISNIKE

Koncesiona djelatnost može se obavljati po uslovima i na način definisan ovim Ugovorom i dostavljenom ponudom.

U skladu sa pozitivnim propisima, aeronautičke naknade će biti definisane Ugovorom o koncesiji.

Naknade će biti izražene u eurima i biće predmet mehanizma prilagođavanja indeksiranjem.

Koncesionar određuje cijene za aeronautičke naknade uz prethodnu saglasnost Koncedenta.

XVII. PRAVA I OBAVEZE U POGLEDU PREDUZIMANJA MJERA OBEZBJEĐIVANJA OPŠTE SIGURNOSTI, ZAŠTITE ZDRAVLJA I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE, UNAPRJEĐENJA ENERGETSKE EFIKASNOSTI, KAO I ODGOVORNOSTI ZA NAKNADU ŠTETE PROUZROKOVANE UGROŽAVANJEM OPŠTE SIGURNOSTI I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

Koncesionar će u skladu sa Propisima Crne Gore, savjesnom praksom i praksom zaštite životne sredine preuzeti neophodne i primjerene korake kako bi svoje postupanje uskladio sa standardima zaštite životne sredine u svim slučajevima, bilo da je izazvano od strane Koncessionara ili njegovih Izvođača, zastupnika ili zaposlenih.

Ukoliko, kao rezultat propusta da uskladi svoje postupanje sa odredbama ovog člana dođe do Stanja životne i društvene sredine, Koncesionar će, o svom trošku, bez odlaganja preuzeti sve korake za sanaciju koji su predviđeni pozitivnim propisima i standardima životne sredine.

Koncesionar će bez odlaganja (ali ne kasnije od deset (10) Radnih dana nakon takvog događaja) obavijestiti nadležni Državni organ o svakom ugrožavanju životne i društvene sredine i nastaviti da periodično izvještava, najmanje jedanput mjesечно nakon navedenog događaja, o programima sanacije i planovima postupanja.

XVIII. ODREDBE O VREMENU I NAČINU PREDAJE NEPOKRETNOSTI, OBJEKATA, UREĐAJA ILI POSTROJENJA KONCEDENTU I STANJU U KOME SE ONI MORAJU PREDATI

Minimum 9 mjeseci prije isteka koncesije, Koncesionar će obezbijediti obuku za rukovodni i operativni tim resornog ministarstva o poslovanju i održavanju Aerodroma uključujući i pripremu za primopredaju.

Ne manje od 24 mjeseca prije isteka Ugovora o Koncesiji, Koncesionar i Koncedent će zajednički sprovesti inspekciju kako bi utvrdili i složili se o potrebnim radovima koje Koncesionar treba da završi.

Inspekcija će biti ponovljena 12 mjeseci i 3 mjeseca prije isteka koncesije.

Sva nepokretna i pokretna imovina neophodna za održavanje Aerodroma u funkciji, će biti prenijeta na Koncedenta nakon isteka koncesije u skladu sa Zakonom o koncesiji. .

XIX. NAČIN RJEŠAVANJA SPOROVA I PRIMJENA MJERODAVNOG PRAVA

Ovaj ugovor sadrži cjelokupan sporazum između ugovornih strana, koji se odnosi na predmet ovog ugovora.

Izvršenje, sprovođenje i tumačenje ovog ugovora vršiće se u skladu sa zakonima Crne Gore, a za pitanja koja u datom trenutku još nijesu regulisana zakonima Crne Gore primjenjivaće se međunarodni standardi, konvencije i propisi Evropske unije.

Sporovi koji nastanu u toku izvršenja ovog ugovora ili koji su u vezi sa ovim ugovorom rješavaće se dogovorom između ugovornih strana.

Ako se spor ne riješi dogovorom ni nakon 60 dana od dana njegovog nastanka, isti će se rješavati arbitražom..... (definisati).

XX. OSTALE ODREDBE

Jezik ugovora

Ovaj ugovor sačinjen je na crnogorskom i engleskom jeziku. Svako obavještenje u vezi sa Ugovorom o koncesiji biće dostavljeno na crnogorskom i engleskom jeziku. U slučaju nesaglasnosti između engleske i crnogorske verzije, crnogorska verzija Ugovora o koncesiji će preovladati.

Obavještenja

(a) Sva obavještenja i ostala komunikacija koju je Strana obavezna da dostavi ili joj je dozvoljeno da dostavi (uključujući račune koje je potrebno ili dozvoljeno dostaviti po ovom Ugovoru) biće sačinjena u pisanoj formi i biće dostavljena ili lično ili preko kurirske službe ili će biti poslata faksom ili elektronskom poštom na adresu ili broj druge Strane koji je naveden u daljem tekstu:

(i) Za Koncesionara:

Na ruke: Faks: E-mail:

sa primjerkom za:

Na ruke: Faks: E-mail:

(ii) Za Koncedenta:

Na ruke: Faks: E-mail:

sa primjerkom za :

Na ruke: Faks: E-mail:

s tim što, Strana može promijeniti adresu na koju se šalju obavještenja, nakon prethodnog pisanog obavještenja drugoj Strani u roku od trideset (30) Dana od nastale promjene.

Nadzor nad izvršenjem ugovora

Završne odredbe

Ovaj ugovor je sačinjen u _____ istovjetnih primjeraka od kojih po 2 (dva) primjerka pripadaju ugovornim stranama, a po jedan primjerak Ministarstvu finansija, Državnom tužiocu, Ministarstvu održivog razvoja i turizma, nadležnom organu za registraciju ugovora, a po potrebi i nadležnom sudu.

Ovaj ugovor smatra se zaključenim danom potpisivanja od strane ovlašćenih predstavnika ugovornih strana, a stupa na snagu _____.

Dan stupanja na snagu

Ovaj Ugovor stupa na snagu na Danom otpočinjanja. Ovaj Ugovor će prestati da važi po isteku Koncesionog perioda, izuzev ukoliko prestane da važi na drugi način (“**Period**”).

Za KONCESIONARA,

Za KONCEDENTA,